

CA

mòni
ca

Utopia Rambles

01/02/2023

21/05/2023

#UtopiaRambles

s
anta

Generalitat
de Catalunya

Utopia Rambles agrupa 44 persones interpel·lades pels processos artístics amb l'objectiu d'imaginar i actuar en temps real sobre l'Àmbit Rambles de Barcelona, alimentant alhora l'exposició, que està en constant mutació al centre d'arts Santa Mònica.

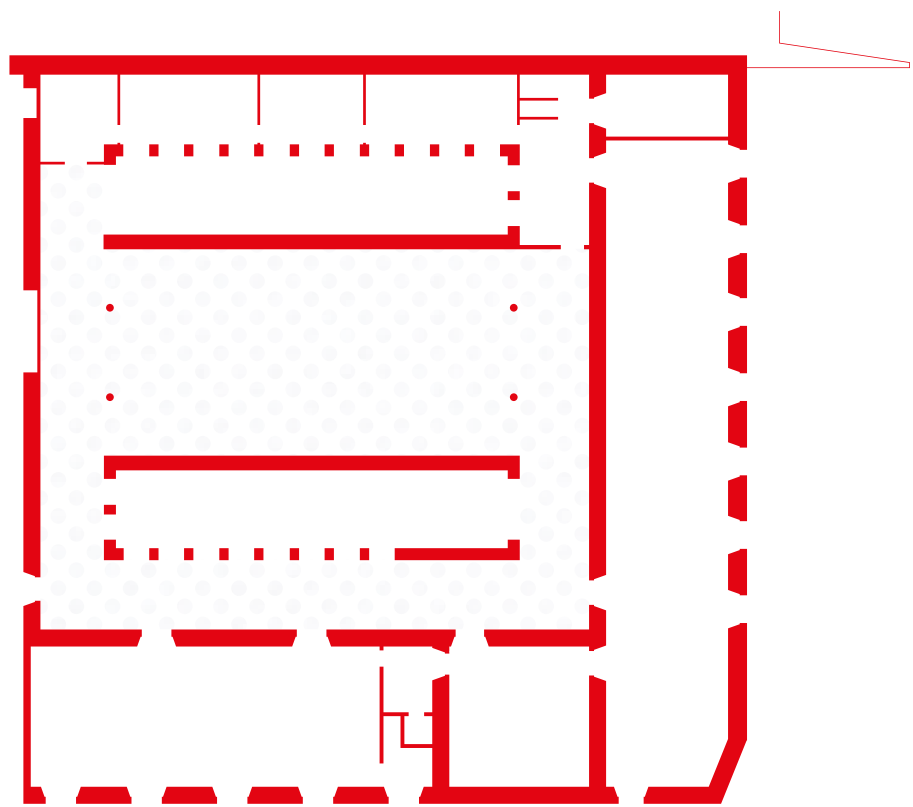
Aquesta **comunitat temporal d'artistes**, seleccionada a través d'una crida pública, està treballant durant cinc mesos al Santa Mònica per impulsar **intervencions artístiques a les Rambles**. Aquest entorn geogràfic i social és un espai fèrtil per a la imaginació utòpica per la seva condició d'espai lllindar, amb característiques ambivalents i amb un gran potencial de transformació cívica i cultural. A mesura que avanci el procés, s'hi aniran incorporant altres artistes, veïns i veïnes, i membres de l'actual Comunitat Rambles.

Com els imaginaris, els recursos i les competències individuals poden dialogar i agrupar-se en una intel·ligència col·lectiva? Com aquestes agrupacions poden repensar i actuar utòpicament sobre territoris identificats? Aquest projecte té la voluntat d'esdevenir una font d'inspiració sobre aquestes preguntes.

Utopia Rambles és una **caixa d'eines de codi obert**. L'exposició mostra la metodologia que està transformant en temps real un conjunt de 44 participants en un cos múltiple, complex i orgànic d'acció col·lectiva. La seva visita permet desxifrar els mecanismes interns d'un dispositiu complex de col·lectivització, un dispositiu que es pot prendre, reinterpretar i replicar per injectar la utopia en tots aquells espais que cal que transformem avui. *Utopia Rambles* és una **crida a la participació activa**.

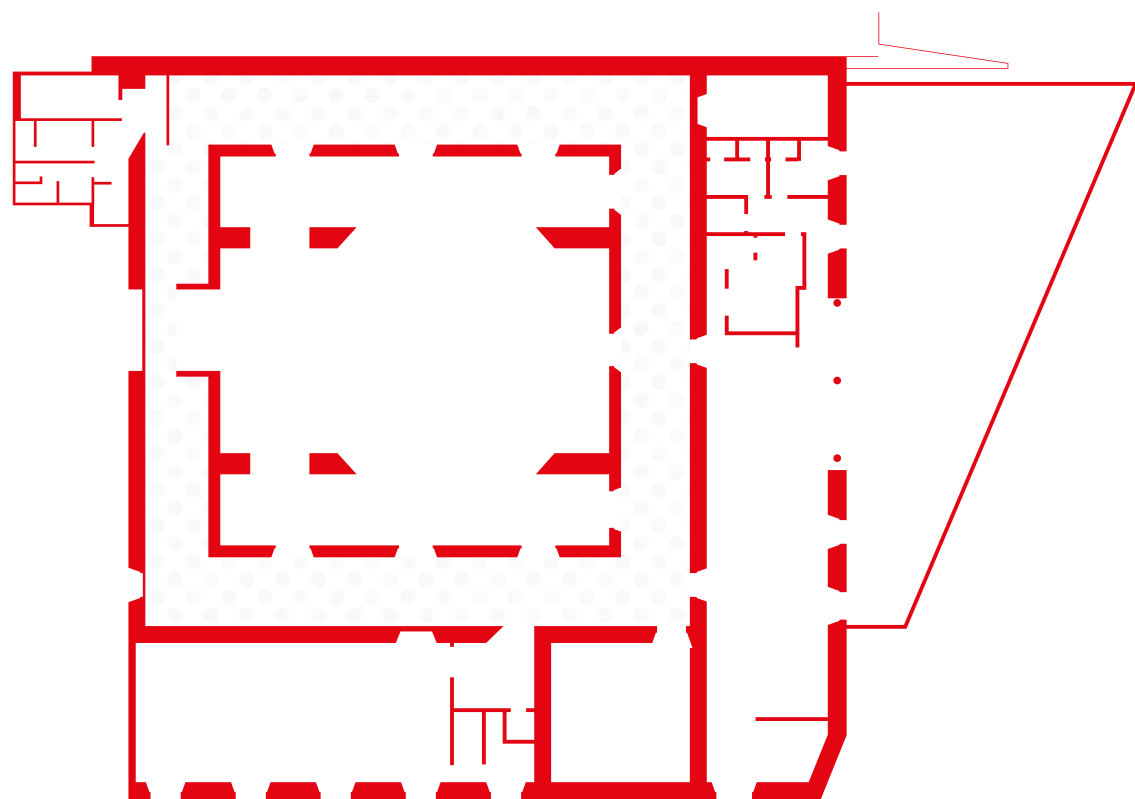
Itziar González Virós, Elena Blesa Cábez i
Enric Puig Punyet

Curadores d'*Utopia Rambles*

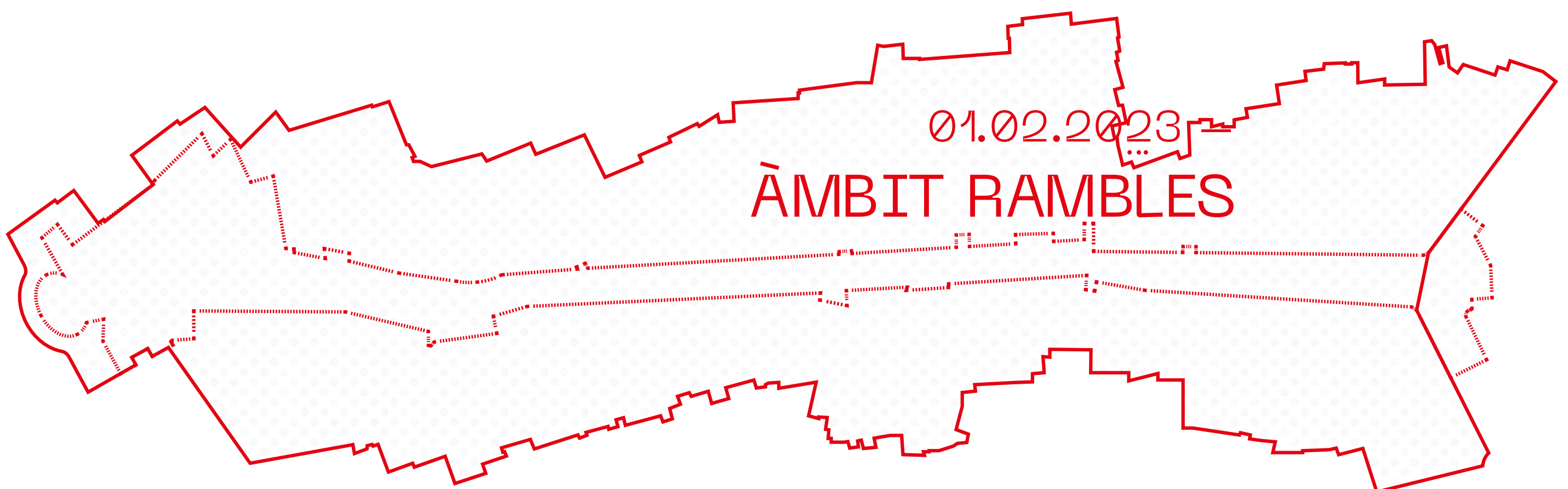
Planta 2

01.02.2023 –21.05.2023
ESPAI ACCIÓ

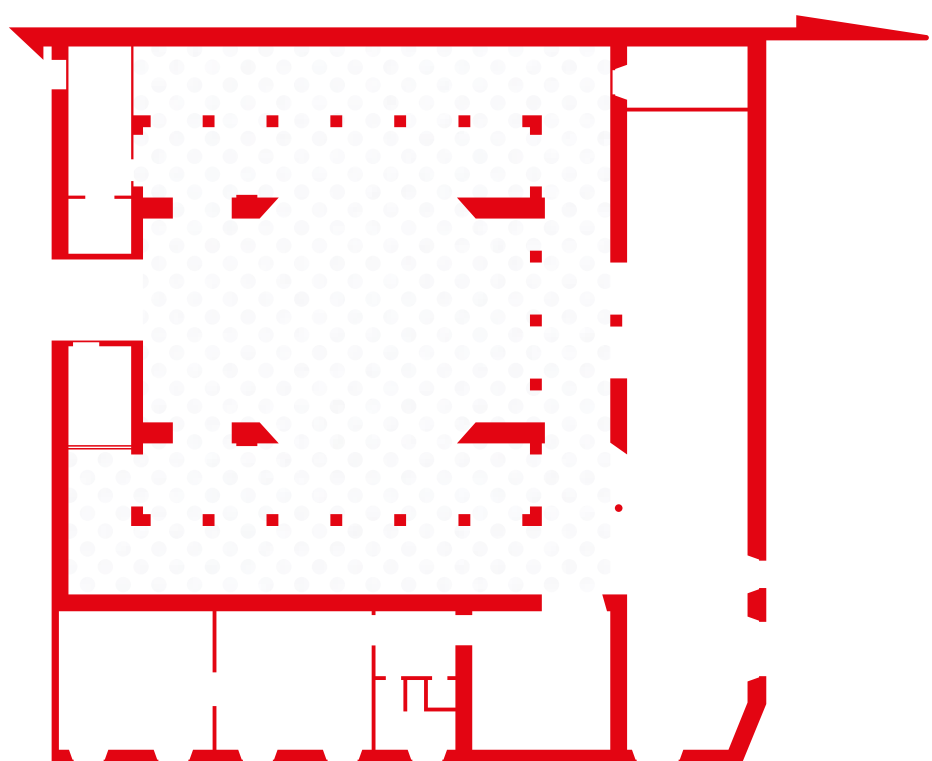
Planta 1

01.02.2023 –21.05.2023
ESPAI ARXIU

La Rambla

01.02.2023
ÀMBIT RAMBLES

Claustre

28.03.2023 –21.05.2023
ESPAI RASTRE

Utopia Rambles es desplega en tres espais al Santa Mònica, a més d'un quart espai que és la mateixa Rambla:

L'espai **Arxiu** presenta, a la primera planta, material inèdit del procés cooperatiu ciutadà que l'equip transdisciplinari UTE Km Zero va impulsar el 2018 per plantejar la transformació de les Rambles. Aquest arxiu mostra les traces testimonials del procés i documenta el conjunt d'idees i estratègies que la Comunitat Rambles va imaginar sobre un territori identificat com a Àmbit Rambles.

En paral·lel, l'espai **Acció**, que es pot visitar a la segona planta, és l'espai de treball dels quaranta-quatre participants i alhora una mostra dels seus acords de funcionament, que, inspirats per l'arxiu, estan seguint al llarg del procés. En aquest espai s'hi poden seguir en temps real les traces del procés de creació d'un cos col·lectiu, així com les seves assemblees, discussions, imaginacions i creacions utòpiques.

Aquest procés de recerca continu i coral s'espera que desbordi les parets del centre i, transitant per diferents intensitats d'activació pública, activi diverses accions artístiques a l'**Àmbit Rambles**.

El conjunt d'accions que es duguin a terme se sumaran i contribuïran a la formalització d'un prototip exposable i potencialment replicable, que aterrarà al centre en forma d'exposició, del 28 de març al 21 de maig, a l'espai **Rastre**, al claustre, i d'un programa públic d'accions d'impacte directe sobre les Rambles.

Consulta el programa d'accions i activitats vinculades a *Utopia Rambles* a santamonica.cat

QUÈ ENTENEM PER "UTOPIA"?

El concepte d'*utopia* prové del text homònim de Thomas More, que va imaginar un territori ideal i racional on la vida seria suposadament millor. A aquest exercici se n'hi van sumar d'altres, que van acabar configurant una tradició utòpica europea. Tots ells van entendre la utopia com un lloc ideal, allunyat, desconegut, que en el moment de materialitzar-se i conèixer-se podria arribar a corrompre's i desaparèixer.

No és casualitat que aquesta tradició utòpica europea hagi nascut en el moment en què el descobriment d'un nou món despertés en la població europea un fort desig d'exploració, de colonització, de dominació i d'explotació d'aquests nous territoris desconeguts. La tradició utòpica europea neix com un imaginari dipositat en un territori inexplorat, encara no conegut, encara sense domesticar, que funciona com el revers anhelat del territori propi, conegut i habitat, concebut implícitament com un lloc que ha esdevingut, d'una manera determinada, inevitable, fruit d'una evolució històrica concreta, al qual ja no podria dipositar-se res més que una certa renúncia.

Amb *Utopia Rambles*, el Santa Mònica proposa un exercici de resignificació del concepte utopia per allunyar-lo d'aquesta tradició utòpica europea vinculada al colonialisme —que encara existeix en l'anhel d'explotació dels espais "verges", terrestres, extraterrestres i digitals— i convertir-lo en una altra forma d'acció.

Escriure *utopia*, un no lloc, juntament amb *Rambles*, un espai identificat i delimitat, posa volgudament en evidència una tensió i una distorsió. *Utopia* es refereix aquí a un territori concret portat al límit de les seves possibilitats. L'exercici d'imaginació que persegueix vol incidir i afectar un lloc específic, un lloc que s'ha construït d'una manera determinada però

que es podria haver construït de qualsevol altra manera; a través d'encreuaments, de segments i derives, a través de decisions preses al llarg del seu flux històric, aquest lloc ha arribat atzarosament al seu estat actual, però, alhora, cadascun d'aquests encreuaments passats conté totes les possibilitats que aquest lloc identificat esdevingui un escenari alternatiu.

Aquí, la utopia permet imaginar plans alternatius de realitat i posar-los al mateix nivell que el que tenim davant els nostres ulls; permet pensar en una història reversible que inclou, en si mateixa, totes les seves possibilitats futures en un esdevenir no necessàriament lineal, causal ni evolutiu. Aquí, *utopia* és sinònim de l'acció artística que torna visible l'invisible, que imagina i activa totes aquelles capes latents que l'estat actual d'un lloc ha deixat soterrades, amagades per a qui els transita cada dia.

UN PROCÉS COL·LECTIU

Les Rambles han estat i segueixen sent un referent universal d'espai democràtic, un lloc de lluita, visibilitat i centralitat, d'expressions marginals, així com de manifestació de la col·lectivitat. Per aquest motiu, cal que l'exercici artístic d'imaginació que s'hi proposa es treballi de manera col·lectiva.

En tant que projecte radicalment col·lectiu, a *Utopia Rambles* la creació i les derivacions expositives no es conceben individualment o a través d'una estructura jeràrquica, sinó que s'accionen mitjançant la cooperació i la deliberació conjunta. No hi regeix una lògica de majories, sinó que ho fa l'acompanyament de l'equip curatorial, i la capacitat de comunicació, escolta i acord.

Tot el procés es basa en un exercici de redistribució de recursos i en la concepció de l'art com un aparell per crear futurs possibles o potencials, un aparell a disposició de la ciutadania i no únicament propietat d'un sector específic.

“D'alguna manera s'està convertint això en una mena d'espai, no només de creació artística, sinó també d'experimentació metodològica. Em sembla una manera molt interessant de trencar amb alguns models molt habituals que es donen en la cultura, que d'alguna manera, entén la metodologia per prototips i no per projectes; allibera la cultura d'aquesta pressió de produir un producte acabat i, per tant, també limitat i definit per poder ser presentable.”

— Iris Verge, participant
d'*Utopia Rambles*

UN PROCÉS REAL, NO SIMULAT

Utopia Rambles aposta per l'experimentació real, no simulada, per part d'un cos col·lectiu format expressament per al projecte, un cos que, per tant, encara s'està explorant i coneixent a si mateix. Per aquest motiu, no és possible dir amb exactitud, a l'inici del procés, com serà l'exposició que en resultarà dos mesos més tard.

El Santa Mònica es concep a si mateix com un centre de recerca i experimentació artística, i activa processos experimentals que nodreixen en temps real la seva programació. No són simulacions i, per tant, no es poden preveure. Apostant, a més, per l'acció col·lectiva, encara hi entra en joc un grau més alt d'indeterminació. Part de la tasca institucional del Santa Mònica, aleshores, consisteix a reaccionar a l'evolució d'aquests processos en temps real, amb maneres per comunicar al públic la complexitat d'aquesta experimentació.

“Tinc la sensació que estem fent una mica com els cargols, que en tot moment estem deixant rastre en aquest espai i crec que això quedarà aquí i anirem sumant rastres. I espero que aquests rastres també els puguem treure d'aquesta sala.”

— Montse Amat, participant
d'*Utopia Rambles*

“Des d’aquest dispositiu, m’interessen molt les diverses maneres de fer mapatges del que és sensible, del fenomen complex que és la Rambla, i també reconèixer les diferents agències que estan posades en aquest fenomen complex; que no són només les agències visibles i òbvies que podem veure quan caminem per les Rambles, sinó també els detalls, les agències ocultes, les agències espectrals, les fantasmagories, compondre amb el passat i especular amb el futur. Des d’aquí, hi ha una complexitat que, en conjunt, podem millorar.”

— Rafael Frazão, participant
d'Utopia Rambles

“És interessant la lògica que estem seguint, penso, també perquè fa possible que aquesta acumulació de malestars es transformi per força en una cosa concreta, no en un gest estètic d’extractivisme artístic perquè fa bonic als diaris dir que un grup d’artistes ha fet això, sinó en un resultat compromès, concret, que pugui tenir efecte sobre les persones i sobre el lloc, més enllà de les declaracions d’intencions. Per a mi, això és important i crec que com s’està plantejant, com ho estem vivint, va bastant en aquesta direcció.”

— Ortésia Cabrera, participant
d'Utopia Rambles

Descobreix més coses sobre els processos de creació i tot el que passa al Santa Mònica a

[#SantaMònicaPerDins](#)

PARTICIPANTS

FEDERACIÓ DE COMPETÈNCIES

 AGUSTÍN ORTIZ HERRERA
FICCIONAR, NARRAR, FABULAR, DOCUMENTAR
(VÍDEO, ÀUDIO, IMATGE, PARAULA)

 ALEIX ARCARONS CAMPS
SÍNTESI, ANÀLISI DE DADES, ESPAI
TRIDIMENSIONAL (MODELS), CARTOGRAFIA

 AMAIA SUPERCOBRA
MEDIACIÓ, EDUCACIÓ, DISSENY GRÀFIC,
IL·LUSTRACIÓ, MATERIALITZAR IDEES
RELACIONALS, SINESTÈSIA/SO

 ANDRÉ FELIPE
ESCRITURA, PERFORMANCE, RECERCA,
FUTUROLOGIES

 CARLOS CLEMENTE GIL
EINES GRÀFIQUES, EDITORIALS I VÍDEO,
PEDAGOGIES COL·LECTIVES, JOCS

 CECILIA VIEIRA TÁRRAGA
ACCIÓ–PERFORMANCE, IDEES, FOTOGRAFIA,
TEMPS

 CHRISTINA SCHMUTZ
SENSIBILITAT ARTÍSTICA, CRITICITAT,
PERSONALITAT PERFORMATIVA,
INTERDISCIPLINARIETAT

 CRAPULISMO ILUSTRADO
ELABORACIÓ DE DISCURS, RECERCA TEÒRICA

 DIEGO TAMPANELLI
ORGANITZAR FESTES, BASES DE DADES,
PLANTILLES DE CÀLCUL

 EDUARD OLESTI MUÑOZ
ESCRITURA, TRADUCCIÓ, ABSTRACCIÓ

 ÉLISE MOREAU
ORGANITZACIÓ D'ACCIONS COL·LECTIVES,
MIRADA COREOGRÀFICA, VISIÓ PRÀCTICA,
COMUNICACIÓ NO VIOLENTA

 ELVIRA PUJOL MASIP
SENSIBILITAT PEL TERRITORI, EMPATIA I
COMUNITAT, ESCRITURA

 ENRIQUE BAEZA
MÈDIUM

 FLOR GONZALEZ DI NIRO
FOTO, ESCOLTAR, SENSIBILITAT, EMPATIA,
ACUDITS, PASSAR EN NET IDEES

 IRIS VERGE
MEDIACIÓ, PRODUCCIÓ, ESCRIURE

 JAVI MORERA MINGUEZA
ORGANITZACIÓ ESPACIAL, LEGISLACIÓ
URBANÍSTICA, SENSIBILITAT PEL TERRITORI

 JAVIER ARANGO GARFIAS
AGITADOR CULTURAL

 JORGE AUGUSTO NOREÑA OCAMPO
3D, MODEL, PLANIMETRIA, ARXIU,
CONSTRUCCIÓ EN FUSTA, PERFECCIONISTA

 JOSECARLOS FLÓREZ GARCÍA
DESENVOLUPAMENT DE PROGRAMARI I
MAQUINARI PERSONALITZAT, FABRICACIÓ
DIGITAL (IMPRESSIÓ 3D, TALL LÀSER), DISSENY
D'INTERACCIÓ HUMÀ + MÀQUINA

 JUAN ANTONIO CEREZUELA ZAPLANA
AUDIOVISUAL, VIDEOMAPATGE, VISIÓ ESPACIAL,
PENSAR/DISSENYAR ESTRUCTURES

 JULIO JEANS PAUL RAMOS DELGADO
DISSENY I CONSTRUCCIÓ EN FUSTA, DIBUIX
I RENDERITZACIÓ 3D, PLANIMETRIA I
MAQUETACIÓ, CREATIVITAT I VISIÓ ESPACIAL

 LAUTARO REYES SÁEZ
EXTRAPOLAR I RELACIONAR IDEES / DILUIR
CONCEPTES, EINES DEL QUE ÉS SENSORIAL,
MANETES

 LLAPISPANC
TEXTOS POÈTICS ABSTRACTES, SONS, AGITACIÓ
SONORA + PEDALS + MICRÒFONS DE CONTACTE,
INTUÏCIÓ

 LUANA RAITER
AGITADORA POLÍTICA, ACCIÓ, TÀCTIQUES
I ESTRATÈGIES, INTERVENCIÓ URBANA,
PROBLEMATITZAR

 LUCÍA PIEDRA GALARRAGA
SÍNTESI, ESTRATÈGIA, RAONAMENT
MULTIDIMENSIONAL, ACTIVAR, ESCOLTAR,
COORDINAR, COMISSARIAT, ESCRITURA,
BALLAR, RIURE, DORMIR, RECERCA

 MAR GENÉ CUAIRAN
ESCRITURA, CARTOGRAFIA, ACCIÓ

 MARIA CASADELLÀ XIFRA
ESPACIALITAT, GESTIÓ EXPOSITIVA

 MANA PINTO
ASTRÒLOGA *AMATEUR*, GESTIÓ, TRADUCCIÓ,
MEDIACIÓ, TAFANERA, INSTAL·LACIÓ, ACCIÓ

 MARLA JACARILLA
FOTOGRAFIA, EDICIÓ DE VÍDEO, REDACCIÓ DE
TEXTOS

 MONTSE AMAT
HUMOR, ORGANITZACIÓ, TEATRE, PERSONATGES,
XARXA DE CONNEXIONS, EL QUE SE'M DEMANI

 MORENA BELLINI
HUMOR, CAPACITAT D'ESCOLTA, VISIÓ DE
PROXIMITAT

 NATASSIA SECADES
MEDIACIÓ, RESOLUCIÓ DE PROBLEMES, ARXIU,
CONSELLS [], ESPAIS, DESGLOSSAMENT DE
TASQUES, TAFANERA × 2 (XARXES SOCIALS)

 NÚRIA NIA
CURES, RELAT, ARXIU, VÍDEO, FOTO,
INSTAL·LACIÓ, PERFORMANCE

 ORTÉSIA CABRERA
COMUNICACIÓ, TRADUCCIÓ, BRUIXERIA I SOC
UN COS

 OSCAR ABRIL ASCASO
COORDINACIÓ D'EQUIPS, REDACCIÓ DE TEXTOS,
HISTÒRIA DE LES RAMBLES

 PENNY PAPACHRISTODOULOU
MANUALITATS, MATERIALS, WEB, COSIR,
INFORMÀTICA, ARDUINO, *SOCIAL MEDIA*,
AJUDAR EN GENERAL, ESCOLTAR

 RAFAEL FRAZÃO
VÍDEO, FOTO, EDICIÓ, *HACKING*, TECNOLOGIES

 RENAN CAMILO
ESCRITURA, ARTS GRÀFIQUES, AUDIOVISUAL,
RECERCA

 ROMINA PEZZIA
MAPES MENTALS, DIAGRAMES, SÍNTESI

 VANESA SIMÓN MARTÍNEZ
CAPACITAT D'ESCOLTA, ORGANITZACIÓ,
DOCUMENTAR, FOTOGRAFIA, WEB, DISSENY I
MOLTA EMPATIA

 YAIZA ARES
DISSENY ESPACIAL, DRAMATÚRGIA,
MATERIALITZACIÓ FORMAL D'IDEES,
COMPOSICIÓ, DECORACIÓ

Visita'ns:

Entrada gratuïta.

De dimarts a diumenge i festius: 11:00 – 20:30 h.

Tancat: dilluns (excepte festius), 25 i 26 de desembre, 1 i 6 de gener, Divendres Sant i 1 de maig.

Visites comentades:

Diumenges a les 12:00 h.

Gratuïtes i sense inscripció prèvia.

Descobreix en profunditat l'exposició i les propostes artístiques!

Visites mutants:

Dissabtes a les 12:00 h.

Gratuïtes i sense inscripció prèvia.

Gaudeix de propostes singulars per viure el centre i l'art contemporani!

Per concertar visites de grup en altres dies i horaris, podeu trucar al 935 671 110 o escriure a santamonica@gencat.cat

Programa d'activitats:

Consulta les accions i activitats vinculades a *Utopia Rambles* i tota la programació habitual a santamonica.cat

Dimarts de vídeo a les 19:00 h.

Dimecres de so i cos a les 19:00 h.

Dijous de ràdio a les 19:00 h.